

CRISTINA CABONI

DE DOCHTER
van de
PARFUMEUR

XANDER

ROMAN

CRISTINA CABONI

De dochter
van de parfumeur

Uitgegeven door Xander Uitgevers bv
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Il sentiero dei profumi*

Oorspronkelijke uitgever: Garzanti Libri S.r.l.

Vertaling: Textcase

Omslagontwerp: Studio Marlies Visser

Omslagbeeld: Getty Images en Studio Marlies Visser

Auteursfoto: Carla Sechi

Zetwerk: Michiel Niesen/ZetProducties

Copyright © 2014 Cristina Caboni

Copyright © 2014 voor de Nederlandse taal:

Xander Uitgevers bv, Amsterdam

Eerste druk 2014

ISBN 978 94 0160 338 6 / NUR 302

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt
door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Tell me, woman, where you hide your mystery
woman of heavy water transparent volume
the more you denude yourself, the more secret you are
what is the strength of your inner splendor
your shining armour of beauty*

Tomás Segovia

Voor alle vrouwen in mijn leven;
mijn moeder, mijn zussen,
mijn dochters, mijn vriendinnen.
Dit boek is voor jullie.

Geluk is niets anders dan de geur van onze ziel.

Gabrielle Coco Chanel

PROLOOG

Rozenhout. Zoet, fruitig, een tikje kruidig. De geur van vertrouwen, van rust. Maar ook de zoete kwelling van hoopvolle verwachting.

‘Ogen dicht, lieverd.’

‘Zo goed, oma?’

‘Heel goed, Elena. En doe nu maar wat ik je heb geleerd.’

Het meisje staat in de schemer in het midden van de kamer met haar handen op de marmeren tafel, haar ogen gesloten. Haar slanke vingers glijden over het oppervlak en klemmen zich rond de afgeschuinde rand. Het zijn niet zozeer de essences in de flacons waar de wanden mee volhangen die zij het sterkst waarneemt.

Maar het ongeduld van haar oma. En de geur van haar eigen angst.

‘Nou?’

‘Ik doe m’n best.’

De oude vrouw knijpt haar lippen samen. De geur van haar woede is even scherp als de rookpluim die vrijkomt voordat een houtblok tot hoopje as verwordt. Nog even en dan zal ze Elena slaan en haar daarna alleen laten. Elena weet het, ze moet nog even volhouden, heel even maar.

‘Kom op, concentreer je. En ogen dicht, zei ik!’

De klap raakt haar nauwelijks. Het is maar schijn, zoals alles eigenlijk. Zoals de leugens die oma haar vertelt, en die Elena oma op haar beurt vertelt.

‘Zeg op! Wat is het?’

De vrouw brandt nu van ongeduld en duwt Elena een parfumfles onder haar neus. Maar ze is niet uit op een simpel antwoord. Ze wil meer. Iets wat Elena haar niet zal geven.

‘Rozemarijn, tijm, verbena.’

Nog een klap.

De tranen branden in haar ogen. Maar ze geeft niet toe, en om zichzelf moed in te spreken begint ze zachtjes in zichzelf te neuriën.

‘Nee, nee. Zo zul je het Perfecte Parfum nooit vinden. Sluit je er niet voor af. Stel je ervoor open, ga op zoek... Het is deel van jou, je moet voelen wat

het met je doet, het begrijpen en ervan houden. Nog eens, en concentreer je deze keer!

Maar Elena houdt niet meer van parfums. Ze wil de grasvelden aan de waterkant net buiten de stad, waar haar moeder als klein meisje met haar wandelde, niet zien. Ze wil het geluid van zacht golvend gras en bruisend water niet horen.

Ze wil de ogen van de kikkers die haar aanstaren vanuit het rietveld niet meer voelen prikken.

Ze knijpt opnieuw haar ogen dicht en haar tanden op elkaar, vastberaden om alles buiten te sluiten. Maar in dit door licht aangestipte duister ontspringt een vonkje.

‘De rozemarijn is wit.’

Haar oma spert haar ogen wijd open. ‘Ja,’ mompelt ze met een hoopvol gezicht.

‘Waarom? Vertel op.’

Elena opent haar mond en laat de emoties naar binnen glijpen om haar geest en ziel te vullen. De rozemarijn is nu een kleur geworden die op het puntje van haar tong ligt, dan haar huid binnendringt en haar lichaam laat beven. Het wit verandert in rood en dan in paars.

Uit angst sluit ze haar ogen weer.

‘Nee! Ik wil niet! Ik wil niet!’

Haar oma kijkt versteend toe hoe ze wegrent. Haar gezicht is grauw, ze schudt haar hoofd en zakt neer op een kruk. Na een diepe zucht staat ze op en opent ze de luiken.

Het zwakke avondlicht dringt door in het laboratorium dat al minstens drie eeuwen aan de familie Rossini toebehoort.

Lucia begeeft zich naar de massief houten kast die de hele wand bedekt. Ze haalt de sleutel uit de zak van haar schort en steekt deze in het slot. Als ze de middelste deur opent, stroomt een vaag aroma van kruiden naar buiten dat zich mengt met de geur van vanille die al in de kamer hing. Kort daarna volgt een frisse geur van citrusfruit.

Omringd door deze symfonie van contrasterende geuren streelt de vrouw de boeken, en kiest er dan zorgvuldig een uit. Ze drukt het even tegen haar borst, opent het, bladert er voorzichtig in. Haar vingers strijken over de door de tijd vergeelde pagina's, zoals ze dat al vele malen eerder hebben gedaan, op zoek naar het Perfecte Parfuum.

Ook nu lijkt Lucia naar iets op zoek. Maar het keurige handschrift zegt niet hoe ze haar kleindochter uit kan leggen dat een parfum zich niet laat kiezen.

Een parfum is een weg. Als je die bewandelt, vind je je eigen ziel.

1

Eikenmuskus. Intens, doordringend, eeuwenoud. De geur van volharding en kracht. Verzacht de teleurstelling van de ziel als de bewustwording van een foute beslissing wordt waargenomen door de zintuigen. Zwakt de nostalgie af van wat had kunnen zijn, maar niet is geweest.

Er steeg een mufte geur op uit de Arno. Schimmelend meel, net zo wanstaltig als haar teleurstelling.

Elena Rossini sloeg haar armen voor haar borst en deinsde terug. De rivier was nu slechts een moeizaam stroompje na een droge, vrijwel regenloze zomer.

‘Er zijn zelfs geen sterren,’ mompelde ze in zichzelf nadat ze aandachtig naar de hemel had gestaard.

Toch werd de zwoele septembernacht af en toe verlicht door een dunne lichtstraal, zodat het verchromde oppervlak van de liefdeshangslotjes glansde.

Ze waren aan de balustrade geklonken, op elkaar gestapeld zoals de gedachten in ons hoofd.

Ze strekte haar hand uit en streekte met haar wijsvinger over een van de slotjes. Voor geliefden stonden die symbool voor hun eeuwige liefdesverbintenis, in een poging deze te behoeden voor de alledaagse slijtage.

Matteo had een groot en stevig slot uitgekozen, het voor Elena's ogen vastgeklonken en het sleuteltje in de rivier gegooid. Elena proefde nog de smaak van de zoen die daarop volgde. En hij had haar gevraagd te gaan samenwonen.

Ze huiverde.

Inmiddels was hij haar ex-vriendje... ex-collega, enzovoorts.

Ze sloeg haar armen voor haar borst om een rilling te onderdrukken en liep verder.

Voordat ze naar Piazzale Michelangelo ging wierp ze een laatste blik op de berg hoopvol geplaatste liefdesslotjes. Nog even en dan kwam er nog een slotje bij, daar kon je de klok op gelijkzetten. Gloednieuw, goudkleurig, als ze haar ex-vriendje een beetje kende.

Matteo en Alessia... zo heette de nieuwe chef, de vrouw die haar plek had ingenomen. Elena had haar, heel naïef, een tijd lang als vriendin beschouwd. Even zag ze hen weer voor zich, over elkaar heen gebogen, een eenheid waar de rest van de wereld niet in kon doordringen.

Wat was ze dom geweest, verweet ze zichzelf.

Ze had het kunnen weten. Maar Matteo was niet veranderd, en zijn houding naar haar toe ook niet. Dat maakte haar razend. Het was niet eerlijk. Hij had haar geen kans gegeven.

Ze zette er flink de pas in, alsof ze de nare herinnering van die morgen snel achter zich wilde laten. Maar het was zinloos, want hij bleef haar achtervolgen als een flashback.

Elena was het kleine restaurant dat ze met Matteo runde binnengegaan. Meestal was hij rond die tijd in de keuken bezig met het menu. Toen ze de deur opendeed was ze zo geschrokken van de scène die zich voor haar ogen afspeelde, dat ze zich aan de deurstijl had moeten vastgrijpen om niet in elkaar te zakken.

Alessia en Matteo waren opgesprongen en hadden geprobeerd hun naaktheid te bedekken.

De drie mensen hadden elkaar verbijsterd aangestaard. Het enige geluid dat de stilte doorbrak was het gehijg van de twee minnaars.

Elena was sprakeloos geweest en had als gehypnotiseerd haar hand uitgestoken naar het metalen deksel dat Matteo voor zijn bovenbenen hield.

Hij was geschrokken achteruitgedeesd.

Elena was onbeweeglijk blijven staan, in een poging de hele toestand tot zich door te laten dringen. Langzaam hadden zich duidelijke gedachten gevormd in de warboel in haar hoofd.

‘Wat doen jullie nou?’ had ze geschreeuwd.

Later had ze spijt gekregen van die idiote vraag. Ze had iets heel anders willen zeggen en doen. Het was immers overduidelijk. Zelfs een bijziende had het gezien en haar ogen deden het uitstekend. Haar oren trouwens ook.

Matteo, die eerst overrompeld leek, was kwaad geworden. Hij had het deksel weggesmeten en met een ruk zijn broek van zijn enkels opgetrokken. Als het bloed niet in haar aderen was gestold had Elena het groteske tafereel waarschijnlijk lachwekkend gevonden. Ze was stokstijf blijven staan,

met gebalde vuisten en een woest bonkend hart. Gekwetst, beledigd en in afwachting van een verklaring.

Matteo had niet eens de moeite genomen om te ontkennen. Er kwam geen: ‘Schatje, het is niet wat het lijkt’, of: ‘Ik kan je alles uitleggen.’

Op dat moment had Elena die zinnen, die haar altijd belachelijk hadden geleken, pas op waarde geschat.

‘Wat doe je hier? Je was toch in Milaan?’ had hij haar toegeblift.

Ze had haar oren niet geloofd. Alsof zij degene was die verantwoording af moest leggen! Ze had zich niet goed gevoeld, en was teruggekomen, zonder hem te bellen.

Ze was er kapot van en begreep het niet. ‘Hoe kun je me dit aandoen?’

Nog een verkeerde opmerking.

Stilte, schaamte, onmacht en uiteindelijk woede. Woorden waren nooit haar sterkste punt geweest en op dat moment had ze haar tong verloren. Ze had haar blik van hem afgewend en die op Alessia gericht, alsof die haar een verklaring zou geven. Ze kon Alessia wel vermoorden. Besepte die vrouw wel wat ze had gedaan?

Zij en Matteo waren al twee jaar samen. Ze hadden het zelfs al over trouwen gehad. Hij had haar nog geen officieel aanzoek gedaan, maar ze woonden toch samen? En had zij niet een groot deel van haar spaargeld in dat restaurant gestoken?

En nu? Haar dromen, haar toekomstplannen. Weg! In rook opgegaan!

‘Stel je niet aan. Dit soort dingen gebeurt nu eenmaal..’

Gebeurt nu eenmaal?

Op dat moment had haar verontwaardiging het kookpunt bereikt, en in plaats van in te storten van verdriet om zijn bedrog had een wrede woede bezit van haar genomen. Ze had een pan naar hen gesmeten, en het stel was ineengedoken achter de tafel. Kletterend was deze neergekomen op de vloer en zo kwam er een einde aan de scène.

Elena had zich omgedraaid en was weggerend bij hem die ze tot dat moment als haar toekomstige man had beschouwd.

Een schaterlach bracht Elena met een ruk terug naar de werkelijkheid en een wrange gedachte, een herinnering, borrelde naar de oppervlakte en bezorgde haar een binnenpretje.

Haar oma, Lucia, had Matteo Ferrari nooit gemogen.

Elena daarentegen had hem vanaf het eerste moment verafgood. Hem

verwend, gewoonweg vertroeteld. Hem verzorgd, zoals ze dacht dat het een goede vrouw betaamde. Ze had besloten dat niets hun relatie in de weg mocht staan. Relaties zonder betekenis, zonder diepgang, waren helemaal niets voor haar. Zij had Matteo Ferrari nodig. Hij wilde een gezin, hij hield van kinderen. En dat vond zij heel belangrijk. Daarom had ze hem gekozen en zonder klagen het gewicht van hun relatie gedragen.

Toch had hij haar bedrogen.

Dat deed Elena het meest verdriet. Haar inzet was groot geweest, maar het resultaat uiterst teleurstellend.

Het was een ramp geweest.

Er waren veel mensen op straat die nacht. Het oude centrum van Florence kwam pas bij zonsopgang tot rust. Pleinen vol kunstenaars, studenten en toeristen die onder het licht van de lampions zaten te praten, of in een donker hoekje dat meer geschikt was voor intiemere ontmoetingen.

Elena wandelde verder en haalde herinneringen op, snoof de vertrouwde geuren op van de wijk Santa Croce. Ze kende die wegen zo goed, alle afzonderlijke stenen die in de loop der eeuwen waren afgesleten door de vele voetstappen. Haar vermoeide ogen namen de contouren van de huizen op. De uithangborden van de winkels lichtten op in het donker. Er was ogenschijnlijk niets veranderd. Het verbaasde haar hoe fijn het was om hier weer te zijn.

Een jaar, dacht ze, ze was een jaar niet in het huis van haar oma geweest. Sinds haar dood niet meer.

En dat terwijl het lange tijd haar wereld was geweest. Na de middelbare school had ze bij de zusters in Via Della Colonna op het lyceum gezeten, vlak bij het huis van de familie Rossini. Vanuit die ramen had ze toegekeken hoe de andere kinderen buiten speelden.

Zij wisten niets van parfums. Ze hadden nog nooit een distilleertoestel gezien, en wisten niet dat vet geur absorbeert.

Essence, *concrète*, *absolue* of mengsel waren betekenisloze woorden voor hen.

Maar zij hadden een vader en moeder.

Erst had ze hen genegeerd. Maar daarna was ze jaloers geworden op hun geordende wereld en wilde ze er ook deel van uitmaken. Ze wilde net als zij zijn.

De ouders van haar klasgenootjes waren altijd vriendelijk tegen haar geweest, hadden haar cadeaus gegeven en uitgenodigd. Ze was altijd overal bij geweest. Maar de mensen glimlachten naar haar zonder dat hun ogen meelachten. Elena voelde wel hoe hun blikken bliksemsnel over haar heen gleden, als automatische alledaagse handelingen die je vergeet zodra je ze af hebt.

Op dat moment had ze alles begrepen.

De wrange smaak van schaamte had ervoor gezorgd dat ze afstand nam van de vriendinnen die niet merkten dat ze in een merkwaardig huis woonde en dat haar oma bij toneelstukken en klassengesprekken aanwezig was. Er waren nog wel meer wezen... het probleem was juist dat zij wél een moeder had.

Gekwetst zette ze die gedachte van zich af. Dat deed ze al jaren. Huilen hielp niet!

Ze slikte en zette er flink de pas in. Ze was er bijna.

De hoge stenen muren van de gebouwen om haar heen leken haar te willen omhelzen en troosten. De warme lucht was afgekoeld en uit het plaveisel steeg een vochtige zure lucht op. Elena ademde hem in en wachtte tot hij zich zou mengen met de geur van de rivier.

De geur van het verleden, de geur van verloren dingen.

Ze bleef voor een massieve deur stilstaan, stak een oude sleutel in het sleutelgat en duwde de deur open. Even sloot ze haar ogen en voelde zich beter.

Ze was terug.

En ook al was dit het enige juiste om te doen, ze ervoer het toch als een nederlaag. Ze had dit huis verlaten om een nieuw leven te beginnen en daar was ze weer... in het huis dat ze op een hoopvolle dag achter zich had gelaten.

Ze stormde de trap op en keek bewust niet naar de twee donkere gangen op de begane grond die naar het vroegere laboratorium en de winkel van Lucia Rossini leidden. Ze ging de badkamer in en na een snelle douche verschoonde ze het bed en ging liggen.

Lavendel, bergamot, salie. Het hele huis geurde ernaar, een geur die net zo indringend was als de eenzaamheid in haar hart. Voordat ze zich overgaf aan haar vermoeidheid leek het alsof ze een zacht strelende hand over haar haren voelde gaan.

De volgende morgen stond ze zoals altijd vroeg op. Even bleef ze onbeweeglijk liggen en staaarde naar het plafond, haar hart klopte in haar keel. Ze had de luiken opengelaten en de kamer was helverlicht. Zonnestrallen beschenen de vloer en het bed. Ondanks haar bedwelmdde toestand drong de geur van het huis haar neus binnen.

Ze stond op en ging beneden zitten op de plek waar ze als kind altijd zat. Het viel haar op hoe groot de tafel van glanzend hout was. Ongemakkelijk draaide ze op haar stoel. Vervolgens was het stil. Een sombere, beklemmende stilte.

‘Ik zou de televisie aan kunnen doen,’ mompelde ze. Maar haar oma had er geen, ze had er altijd een hekel aan gehad. En om eerlijk te zijn, gold dat ook voor haar. Ze las liever.

Haar boeken lagen echter allemaal bij Matteo.

Ze voelde een drukkend gevoel op haar borst.

En nu alles in rook was opgegaan, haar dromen, haar plannen, wat nu?

Ze keek verdwaasd om zich heen.

Ze kende alle voorwerpen, het was hier zo vertrouwd. Ze hield van al die oude en vreemde voorwerpen. De borden die aan de muur hingen, de aardewerken potten waarin haar oma de pasta bewaarde, meubels die ze zo vaak, na hevig protest, had moeten oppoetsen.

Ze had zich minder eenzaam moeten voelen te midden van al deze voorwerpen. Maar ze voelde zich leeg, leeg en eenzaam.

Ze stond op en liep met hangend hoofd de trap op naar haar kamer. Ze zou Monie bellen en haar alles vertellen. Over Matteo, die rat en Alessia. Wat waren zij een prachtig stel. Ze onderdrukte een schreeuw. Omdat ze alleen was en niemand haar kon horen, begon ze te schelden. Alle scheldwoorden die ze kende, allemaal. Ze begon zachtjes en vervolgens zekerder, op luide toon. Ze bleef schreeuwen tot ze zich belachelijk voelde. Toen zweeg ze. Ze ging op bed zitten, en toetste het nummer in. Met een hand wreef ze verwoed haar gezicht droog. Ze mocht niet huilen, want dat zou Monie merken. Ze wist dat haar vriendin een hekel had aan huilerige mensen. Ze haalde een paar keer diep adem en telde hoe vaak de telefoon overging.

Hoelang had ze Monique al niet gesproken? Een maand, of twee, dacht ze. Tja... ze was veel te druk geweest met haar werk in het restaurant en met zorgen voor Matteo.

‘Oui?’

'Monie, ben jij het?'

'Elena? *Chérie*, hoe gaat het met je? Weet je dat ik net aan je dacht? Hoe gaat het?'

Elena antwoordde niet, klemde haar mobiele telefoon in haar hand en barstte in tranen uit.

Mirte. Altijd groen, magisch, schitterend. Intens en diep aromatisch. Verrijkt de geest, onderdrukt woede en wrok. Het is de geur van rust, van de essentie van de geest. Geeft vernieuwd vertrouwen, ook aan hen die zijn verdwaald.

‘Parfum is emotie, een visie die je verwezenlijkt.’

‘Ja, oma.’

‘Dat is wat wij doen. Het is onze taak, kindje. Onze plicht, maar ook een voorrecht...’

Elena staart naar de grond. De woorden van Lucia dwarrelen neer als de verfijnde noten van jasmijn, eerst onschuldig en daarna hypnotiserend, indringend aanwezig. Ze wil zich er niet aan overgeven, zich niet verliezen in de visioenen die de geur oproept. Haar hart klopt in haar keel en de kleuren nemen bezit van haar. Dan zijn het de geuren die een hemel vol stralende sterren vormen.

Het kost geen moeite om je eraan over te geven, het is zalig. Ze glimlacht van geluk.

Hier bestaat geen werkelijkheid, geen verplichtingen. Niets doet er meer toe... alleen de kleuren en het parfum.

‘Het parfum is de taal waarin wij ons uitdrukken, kindje. Vergeet dat niet, Elena, het parfum is de waarheid. De enige die er echt toe doet. Een parfum is oprecht, het is onze kern, onze essentie.’

Elena schrok wakker van een indringend zoemend geluid en schoot recht-
overeind. De laatste impressies van haar droom verdwenen. Ze streek over haar gezicht. langzaam herkende ze de objecten en drong het tot haar door waar ze was. De herinneringen drukten zwaar en meedogenloos op haar.

Even was ze helemaal los van de realiteit, in een dimensie zonder tijd en ruimte. Op dat moment hoorde ze weer dat gezoem.

Ze liet zich uit bed glijden, struikelend over de lakens waar haar benen in verstrikt waren geraakt.

Met haar blote knieën op de glanzende planken van de vloer wroette ze onder in haar tas, met wild bonkend hart.

‘Waar ben je, verdorie?’ mompelde ze terwijl de inhoud in alle richtingen over de vloer rolde.

Eindelijk vond ze haar telefoon en klapte hem open. Toen ze de naam op het scherm las, sloot ze haar ogen en drukte het toestel tegen haar lippen. Toen nam ze op.

‘Monie.’ Haar stem klonk slaperig.

‘Elena, waar ben je? Ik sta hier al een uur. Je bent onze afspraak gewoon vergeten!’

‘Sorry... je hebt gelijk, maar het is echt geen goed moment.’ Ze zweeg even en haalde diep adem. ‘Vind je het heel erg als we een andere keer afspreken? Ik heb vandaag echt geen zin om weg te gaan.’

‘Jij bent rijp voor het bejaardentehuis, Elena. Ik zou maar wat graag mijn moeder bellen en haar alles vertellen.’

‘Nee, dat kan niet. Je had me beloofd haar niks te vertellen!’

‘Dat ben ik allang vergeten. Het zal wel in de Florentijnse lucht hangen, want we zijn allebei zo vergeetachtig...’

Elena schudde haar hoofd. ‘Het komt wel goed, Monie... ik heb wat tijd nodig.’

‘Nou, ik ga niet toekijken hoe jij zwelgt in je zelfmedelijden. Daar heb je niks aan. Het is juist goed voor je om uit te gaan.’

Er viel nog een stilte. Elena probeerde het opnieuw: ‘Kan het ook een andere keer?’

‘Nee, dat kan niet,’ wierp Monique tegen. ‘Vanavond gaat mijn vlucht naar Parijs, dat weet je best. Ik heb je nu nodig, Elena, je had beloofd met me mee te gaan,’ protesteerde ze. ‘En uitgaan is voor jou ook goed. Je kunt je niet eeuwig gedragen als een spook dat op zoek is naar zijn grafombe. Echt, Elena, ik word stapelgek van je! Waar ben je nu?’

‘In het huis van oma.’

‘*Parfait!* Het is een kwartiertje naar Stazione Leopolda. Ik sta voor de klaphekjes,’ zei ze kortaf en ze hing op.

Elena staarde naar haar telefoon en draaide zich naar het raam. Er viel een zonnestraal naar binnen die zich in duizenden vonkjes leek op te splitsen.

Misschien had Monie gelijk: misschien was het moment aangebroken om

haar leven op te pakken. Uitgaan was een goed begin. Tenslotte zou door in huis te hokken niets veranderen.

Niet dat zij dat überhaupt wilde. Voor haar soort verdriet was het redden van haar relatie die – dat drong nu pas goed tot haar door – alleen bestond omdat zij dat zelf had besloten, geen oplossing. Nee, het ergste was dat ze nu met lege handen stond. Zonder plannen, ambities, zonder idealen.

Er was maar één ding dat ze zeker wist: dat dit het einde van haar relatie met Matteo was.

Ja, dacht ze, het was niet zo'n slecht idee om uit te gaan met Monique. 'Je hebt wel ergere dingen meegemaakt, Elena,' mompelde ze. Ze stond op en liep naar de badkamer.

Een half uur later stapte ze de hal van het oude station van Florence binnen, waar Pitti Fragranze, het belangrijkste internationale parfumerie-evenement, was gevestigd. Ze was al lang niet in dit koninkrijk der parfumerie geweest.

Monique kwam haar tegemoet, drukte drie kussen op haar wangen en sleurde haar naar binnen. Ze droeg een eenvoudig zwartzijden jurkje en een paar rode laklaarsjes. Lang en slank, een exotische schoonheid. Haar snelle en verleidelijke tred dankte ze aan haar ervaring als fotomodel, terwijl haar karamelkleurige huid en volle bos zwarte krullen die tot halverwege haar rug hingen haar afkomst verrieden. Ze was een echte schoonheid.

Terwijl ze zo naast haar vriendin liep bekeek Elena haar eigen slippers, spijkerrokje en gebloemde roze bloesje. Ze schudde treurig haar hoofd.

'Ik heb al kaartjes, deze moet je op,' zei Monique en ze gaf haar een badge.

'Narcissus?' vroeg Elena en ze speldde het kaartje op.

'Oui, nu ben je mijn... hoe zeg je dat? Assistent.'

Tja, waarom ook niet? Als je haar zag zou je niet denken dat ze ook maar iets te maken had met een van de meest exclusieve Parijse parfumerieën. Monique werkte er inmiddels een paar jaar, en was blij met haar baan bij de chicste winkel van Parijs, zoals zij het noemde.

En chic was hij zeker. Elena zou zich er onmogelijk thuis kunnen voelen. Haar kledingstijl was basic en niet bepaald representatief. Ondanks het feit dat ze al bijna zesentwintig was, was ze zo spichtig als een puber, met grote groene ogen die extra opvielen door haar bleke huid. Door haar lange blonde haren werd haar bleke huid nog extra benadrukt. Elena's sterke punt

was ongetwijfeld haar mond, die wellicht wat aan de grote kant was, maar prachtig was als ze lachte.

Elena had nooit zo veel om haar uiterlijk gegeven, omdat ze zo praktisch was. En dat vond ze zelf prima.

Op dit moment voelde ze zich echter totaal niet op haar plaats.

Nu zij en Monique zo naast elkaar liepen waren ze elkaars tegenpolen in klasse en elegantie. Haar vriendin leek daar niets van te merken en liet haar de verschillende kramen zien, vroeg honderduit en beantwoordde aandachtig haar vragen.

Elena keek opnieuw om zich heen en merkte opgelucht op dat ze niet de enige was die informeel was gekleed. Moedig rechtte ze haar rug en hief haar kin op. Ging het uiteindelijk niet puur om zelfvertrouwen?

Ze waren net de centrale hal in gelopen toen Monique stokstijf stil bleef staan, haar ogen sloot en diep inademde.

‘Dit parfum heeft een ziel, Elena,’ fluisterde ze, ‘en die ziel wil ik hebben. Ruik je hem?’

Natuurlijk rook ze hem. Iedereen rook hem. Ze zwommen erin, volgden het spoor, elk verzonken in een specifieke geur, de geur die het meest overheerste in het voorouderlijk verleden, in het limbische geheugen.

Het waren gedistilleerde emoties, een mengsel van handelen en denken tegelijk. Ze riepen het verleden op een levendige en directe manier op, alsof ze immuun waren voor het genadeloze voorbijgaan van de tijd.

Terwijl Monique langs de verschillende kramen met hun kristalachtige doorzichtige wanden liep, sloeg Elena haar zwijgend gade. De parfums waren intens en indringend. Al snel liet ze zich ongewild door hen meeslepen om ze allemaal afzonderlijk op te snuiven en te raden wat hun ingrediënten waren. Dat had ze al lang niet meer gedaan, sterker nog: ze had zich een tijd lang helemaal afgesloten voor de wereld die haar verleden vertegenwoordigde. De verleiding om de parfums te identificeren werd nu steeds groter. Zou ze zwichten? Ze besloot zich aan deze plotselinge drang over te geven. En waarom ook niet? In haar hoofd analyseerde ze de samenstelling en stelde ze de geurpiramide op voor elk afzonderlijk parfum. Er was een glimlach op haar gezicht verschenen.

Het was net als fietsen: als je het eenmaal kon, verloorde je het niet meer.

Monique bleef voor een compositie van rozen staan. Elena kwam dichterbij zonder haar blik af te wenden van de bloemblaadjes met hun unieke kleur.

Ze had de bron van haar kwelling en geluk gevonden: de honderdbladerige roos uit Grasse. Toen ze nog klein was had het werk van haar moeder, Susanna, haar de hele wereld over gebracht. Maar het kleine Franse stadje was een belangrijke etappe gebleven in hun nomadische bestaan. Ze kwamen er vaak terug. Grasse was van oudsher het centrum van de parfumerietraditie.

Elena was opgegroeid in die stad synoniem aan het parfum, tussen de laboratoria waar natuurlijke essences werden gedistilleerd. Kleine eeuwenoude ambachtelijke winkels of ultramoderne, grote vestigingen waar Susanna Rossini vaak voor werkte. De afmetingen van de ondernemingen waren van ondergeschikt belang, want ze waren allemaal gevuld met een rijkdom aan geuren, verfijnd of indringend, afhankelijk van de bewerking. Grasse bleef symbool staan voor kwaliteit, prestige, continuïteit. En in het voorjaar onderging het stadje een transformatie. Dan was er een explosie van kleuren en geuren die, elk met hun afzonderlijke betekenis, in haar geheugen stonden gegrift.

Deze rozen stonden hier symbool voor.

Ze strekte haar hand uit en streefde ze.

Ze waren precies zoals ze ze zich herinnerde, met zijdeachtige blaadjes en een verfijnde, indringende geur.

‘Ze zijn prachtig.’ Er sprak bewondering uit de stem van Monique.

Opeens bevond Elena zich in het verleden, zonder directe aanleiding.

Ze stond als klein meisje voor de immense velden met honderdbladerige rozen die het stadje Grasse omringen. Een groene wereld vol ivorkleurige, zachtroze en felroze, bijna cyclaamkleurige bloemen. Ze gaven een zeer intense geur af, en Elena werd erdoor beneveld.

Haar moeder had haar hand losgelaten en was alleen het rozenveld in gelopen. In het midden was ze stil blijven staan, terwijl haar vingers de bloemblaadjes beroerden. Ze staaarde in de verte, een vage glimlach op haar gelaat. Toen was daar die man. Hij was naar haar moeder toe gekomen en ze hadden elkaar even aangekeken, hij had haar gezicht gestreeld. Susanna sloeg vervolgens haar armen om zijn hals en gaf zich over aan zijn kus. Toen ze zich eindelijk weer naar Elena had omgedraaid en haar had gebaard dichterbij te komen, had de glimlach van de man plaatsgemaakt voor een grimas.

Elena was geschrokken weggerend.

Dat was haar eerste ontmoeting met Maurice Vidal geweest, de man die haar stiefvader zou worden.

‘In september is het parfum anders. Meer geconcentreerd, geurend naar de zon en de zee die de baai kust.’

‘De zon? Waar ruikt de zon naar, Elena?’

Ze sloot even haar ogen, op zoek naar de juiste woorden. ‘Grenzeloos, warm, zacht. Als een nestje, of een beschermende wieg. Dwingend, maar toch vrijblijvend. De zon vergezelt parfums. Jasmijn heeft bijvoorbeeld bij het ochtendgloren een intensere geur dan in de middag. Na zonsondergang, als de zon slechts een herinnering is, laten bloemen hun ware aard zien. Je kunt ze dan onmogelijk met elkaar verwarren.’

Monique fronste haar voorhoofd en keek Elena belangstellend aan.

‘Wat een opvallende beschrijving... Het is jaren geleden dat ik je zo heb horen praten over een parfum.’

Elena kreeg een opgejaagd gevoel. Plotseling voelde ze zich kwetsbaar. Ze had zich mee laten slepen door haar verbeelding, door herinneringen en emoties. Het was één ding om te spelen met een parfum, het was heel iets anders toe te laten dat het bezit van je nam. Daar moest ze voor oppassen.

‘Laten we hier weggaan, Monie, kom,’ zei ze en ze liep naar de grote open ramen.

Het duizelde haar. Wat had ze toch? Zou het iets met die parfums te maken hebben?

Ze had ze altijd op afstand gehouden... Ze had geleerd ze te negeren en naar de achtergrond te drukken. Vanaf haar twaalfde had zij altijd zelf besloten wanneer ze zich met parfums wilde bezighouden. Haar grote liefde en angst tegelijk. Uiteindelijk had ze ze uit haar leven gebannen.

Ze beseftte dat die ochtend de parfums de overhand hadden gekregen en haar mee hadden gesleurd, haar herinneringen hadden opgedrongen die ze niet had willen zien. Ze werd er emotioneel van, want die woorden onthulden haar ware aard, concepten die ze niet wilde aanvaarden. Net als toen ze als klein meisje een parfum vanbinnen had voelen stromen, en het als vriend had beschouwd.

‘Alles in orde, Elena? Je ziet lijkkbleek. Je zit toch niet aan Matteo te denken, hè?’ Monique greep Elena bij haar arm en hield haar tegen.